

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA

- 1- Zer gizon zen Handia? Eta Piarres?
- 2- Piarresek buruena hasi bat biotzen?
- 3- Zer eran zuen Ibarroneko Piarresi.

② Piarresen Igandea, Biharramunean 4.

Denbora hartan oraino, guarda eskualdun gehienak eta bertze zonbeit ere elizan ibiltzen baitziren, ohartu zen beraz Piarres, Handia, guarda Handia, parrez-par zuela bertze aldetik, eta Handia hari begira eta begira zagola, bere begi beltz onekin. Dardara bat bozean, azkarkiango oraino kantaz ari zen orai muthil gaztea:

"Othoi, ama maitea, urrikat ^{zit} zaitzigu,

Jainko zure semea hasarre baitugul"

Eta, Jainkoa, zuk barkha, gogora jin zitzaion, Handia ere hasarre zela gaur harentzat, eta Handiak ontsa gaizki entzuten zuela meza, igande hartan, eta Piarresek ere behar bada...

Gogorrarena behar zen beraz egin baitzepadela, eta arima xuri xuri garbiarena. Ortzango errekan kaprestutik behorrak atxikirik, min egiten zioten oraino eskumuthurrek, puxka bat umatuak ere zituen bere hezurak oro... Bainan, zerbeit egin behar zen, futxo!

Meza-nausitik lekora, ²⁴ hain xuxen, Pierre, Ibarroneko plekari ²⁵ pullita hantxet zuen aintzinean. Badoako berehala, eta gizon andana bat, arbola azpitan, beren zigarroak erre eta erre ari diren artean, erraiten dio:

"-Bi duro bahuzeke galtzeko, Pierre?

-Galtzeko? Ez! Bertze bien irabazteko, ba!

-To, Ortzango errekan bipher eginik, guarda horiek, begiak armaturik eni baitaude, nahiz oraino xehakatu ²⁶ naizen, Frantzoari eta Aguxtini behar diagu biek ari, bezperak ondoan. Bahaiza?

-Ba, muthikoa, ba. Ez diagu bada holako bat eginen elgarrentzat, behar orduan? Gero arte, beraz, Piarres; banoak berehala. Frantzoa eta Aguxtini non kausituren ditudan..."

..... banoak = je vais.....
(futurément)

Eta erran bezala, bezperak ondoan, lauak han ziren, errabotan, lauak pilotari lerdanak, ezpartin eta galtza xurietan, gerriko gorri eta urdinetan.

Giblean, bi bazterretan, mulkoka ²⁷ eman zen jendea, gizonak xutik edo jarririk; haur txar andana bat -geroko pilotariak- jauzteka plazaren bi alderditan, han, aintzin hartan, nehon ezin -errexituak..

Bahuzeke galtzeko = tu aurais perdu
(objet p. l'usuel)

③ ADITZ IKASKUNTZA

31. Begua zagola 32. Egiten zioten
33. Badoako 34. Ez diagu bada
31. EGON. Indicatif.

<u>Present</u>	<u>Imparfait</u>
Ni nago = je reste	mindagon = je restais
Hi hago	hindagon
Zu zande	zinauden
Hura dago	zagon
Gu gande	ginauden
Zuek zandezte	zinaudezte
Hek dande etc	zanden etc

32. UKAN. Conj. à dble cplt. Indicatif.
Imparfait. Hari = à lui

Nik Nion = je le lui avais
Zuk Zinion = vous le lui aviez
Harek Zion = il le lui avait
Guk Ginion = nous le lui avions
Zuek Zinoten = vous le lui aviez
Heiek Zioten = ils le lui avaient

3. JOAN. RÉGIME INDIRECT. Indu. Présent

(Ni/NOA = je vais
Ni (moi) NOA kizu = je vous vais
NOA ko = je lui vais
NOA kizue = je vous vais
NOA kie = je leur vais
Zu ZOATZI = vous allez
Zu (vous) ZOAZkit = vous m'allez
ZOAZkiu = vous lui allez
ZOAZkizue = vous nous allez
ZOAZkie = vous leur allez